

De heer Dittrich (D66)

Minister **Voorhoeve**: Voorzitter! De heer Rosenmöller vraagt naar de termijn en de breedte van het mandaat van een gevolmachtigde. Ik herinner hem eraan dat de termijn en de breedte van het mandaat al aan de orde zijn geweest in het algemeen overleg, zij het aan het eind daarvan. Ze zullen zeker aan de orde komen in de brief die mevrouw Mulder heeft gevraagd. Het antwoord is, kort gezegd, dat de gevolmachtigde wordt benoemd voor de rest van de duur van mijn ambtstermijn. Zijn mandaat betreft belangrijke onderdelen van mijn mandaat, waarbij hij als rechterhand zal fungeren. Ik zeg met opzet "rechterhand". Dat betekent dat hij niet los kan worden gedacht van de rest van het lichaam.

De heer **Te Veldhuis** (VVD): Voorzitter! Zoals de heer Rosenmöller terecht zegt, heeft de VVD-fractie doorgaans een consistente en rechte lijn. Die heeft zij nu natuurlijk ook. Hij zal zich ongetwijfeld herinneren dat ik tijdens het debat heb gezegd dat de relatie tussen de regering en het openbaar ministerie, zeker in de driehoeksverhouding met de politie in Aruba, dood is; die werkt niet. Op grond daarvan heeft de

commissie-De Ruiter naar ons gevoel terecht geadviseerd om wat meer afstand te scheppen tussen de regering en het openbaar ministerie, in casu de procureur-generaal. Dat laat onverlet dat, als er goede argumenten zijn om dicht bij elkaar te zitten, daar natuurlijk naar geluisterd moet worden. Het is evenwel onze primaire inzet om de commissie-De Ruiter op dit punt te volgen. Wij denken dat, als er op grond van de huidige situatie een afstand is tussen het openbaar ministerie, in dit geval de procureur-generaal, en de minister van Justitie, daar wat voor te zeggen is. Daarom hebben wij gezamenlijk een motie ingediend die ook in de Kamer is aangenomen. Mochten er andere of betere argumenten blijken te zijn, dan horen of zien wij dat wel. De heer Bolkestein heeft op dit punt de lijnen opgehouden en heeft, net als ik tijdens het debat, de pro's en de contra's geschetst.

Vragen van het lid Dittrich aan de staatssecretaris van Justitie, over **de opvang van asielzoekers op Schiphol**.

De heer **Dittrich** (D66): Mijnheer de voorzitter! Er schijnen op Schiphol problemen te zijn. Naar verluidt,

zouden asielzoekers soms 36 uur lang in een wachtruimte worden ondergebracht, voordat zij in het aanmeldcentrum hun asielverzoek mogen indienen. Soms, zo luiden de berichten, is er ook geen tolk beschikbaar in hun eigen taal. Verder zijn er klachten dat de versnelde procedure op Schiphol gebruikt wordt om asielverzoeken die op het eerste gezicht niet kansloos zijn, toch in de versnelde procedure af te handelen. Daar is die versnelde procedure echter niet voor bedoeld. De advocaat heeft zo geen tijd om de asielzoeker op een goede manier te helpen.

D66 is altijd voor snelle procedures geweest, ook in het aanmeldcentrum, maar dan wel onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat een asielverzoek zorgvuldig wordt behandeld. De berichten over de gang van zaken op Schiphol baren ons dan ook zorgen. Advocaten dreigen met acties, zoals een staking. Daarom wil ik de staatssecretaris graag het volgende vragen.

Hoe komt het dat de advocaten uit Amsterdam, Leiden, Haarlem, Utrecht en Alkmaar – allerlei advocaten die op Schiphol werken – allemaal het vertrouwen in de procedure van het aanmeldcentrum hebben verloren?

Is de staatssecretaris het ermee eens dat die procedure alleen gevoerd kan worden, als er een goede samenwerking is tussen de advocaten en de immigratiedienst?

Wat gaat de staatssecretaris doen om dat geschonden vertrouwen te herstellen?

Is het waar dat de immigratiedienst veel zaken die inhoudelijk een nader onderzoek vergen, toch via de versnelde procedure afdoet en dat de protesten daartegen van de advocaten maar in 17% van de gevallen worden opgevolgd, terwijl die in de andere twee aanmeldcentra veel serieuzer worden afgewikkeld?

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Over de procedure op Schiphol is al enige tijd overleg gaande met de advocatuurstichting asiel in het Amsterdamse. In juni jongstleden is tijdens een overleg door de advocatuur toegezegd dat de knelpunten geïnventariseerd zouden worden. Van de zijde van de immigratiedienst is toen toegezegd dat bekeken zou worden hoe de

Schmitz

procedure in de andere aanmeldcentra in Rijsbergen en Zevenaar zich verhiel tot die op Schiphol. Er is een vervolgoverleg afgesproken. Dat zou, op grond van die gegevens, aanstaande vrijdag worden gehouden. Ik ben dan ook een beetje verrast door de publiciteit hierover en de brief die ik afgelopen vrijdag kreeg. Die zaken fietsen namelijk door dat overleg heen, terwijl ik er echt vertrouwen in heb dat wij daar met elkaar uit kunnen komen.

Er zitten zeker wat spanningen in de samenwerking. De procedure is bekend. Het aantal zwaarwegende adviezen dat op Schiphol wordt overgenomen, ligt inderdaad aanzienlijk lager dan in Rijsbergen en Zevenaar. Daar staat echter tegenover dat van de daarna aangespannen voorlopige voorzieningen bijna 90% door de rechter wordt afgewezen. Ik meen dan ook dat de verschillen inhoudelijk niet zo groot zijn. Niettemin lijkt het ook mij dat herstel van het vertrouwen absoluut noodzakelijk is. Het overleg van aanstaande vrijdag zal dus plaatsvinden op grond van de al gemaakte afspraken. Mocht dat niet tot voldoende resultaat leiden, dan zal ik dat overleg verder persoonlijk voeren, omdat ik meen dat wij er zo snel mogelijk uit moeten komen. Overigens spreek ik tegen dat asielaanvragers om facilitaire redenen langer dan 24 uur in de procedure mogen zitten. Dat is duidelijk niet juist. Ik zal er mijnerzijds alles aan doen om de situatie snel te herstellen.

De heer **Dittrich** (D66): Voorzitter! Ik dank de staatssecretaris voor haar beantwoording. Het is inderdaad belangrijk dat, mocht men er aanstaande vrijdag niet uitkomen, zij zich persoonlijk met het herstel van vertrouwen bezig gaat houden. Ook voor asielzoekers is het echt belangrijk dat de procedure op Schiphol goed zal worden gevoerd. Maar ik hoorde haar zojuist zeggen, dat het onjuist is dat facilitaire redenen een oorzaak voor het wantrouwen van de advocatuur zijn geworden. Ik meen dat dit niet helemaal juist is. Ik heb namelijk begrepen dat de Koninklijke marechaussee sommige asielzoekers niet meteen naar het aanmeldcentrum brengt, want vanaf dat moment gaat de 24-uursprocedure

lopen, maar dat ze de mensen eerst in een wachtlokaal zet, en bijvoorbeeld pas na 36 uur, als er genoeg mensen in het aanmeldcentrum werken, de asielzoekers naar dat centrum brengen. Als dat waar is, is dat in strijd met de afspraken die in de Kamer zijn gemaakt. Ik hoor daarop graag een nadere reactie van de staatssecretaris.

Voorts is mij gebleken dat er soms geen tolken beschikbaar zijn in de taal die de asielzoeker spreekt. Hij moet dan, soms nadat hij 36 uur in zo'n wachtlokaal heeft gezeten en dodelijk vermoeid is, zijn asielverhaal doen in een taal die hijzelf niet goed spreekt. Dat kan natuurlijk van invloed zijn op de afhandeling van zijn asielverzoek. Dát hebben we hier niet afgesproken. Ik hoor graag daarop een inhoudelijke reactie van de staatssecretaris.

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Ik heb inderdaad al gezegd dat ik nauwlettend op de ontwikkelingen zal toezien en zo nodig direct met betrokkenen zal spreken. Ik heb overigens al contact gehad met de stichting Asiel Amsterdam over de tolkenkwestie, een punt dat ik was vergeten te noemen. Die kwestie is primair de verantwoordelijkheid van die stichting, die ik heb gevraagd, na te gaan waar de problemen liggen. Ik hoop dat spoedig te horen.

Misschien heb ik mij niet goed uitgedrukt, of wellicht is daar iets niet helemaal op orde. Ik heb gezegd dat mensen niet langer in de 24-uursprocedure mogen zitten omdat we daaraan niet toekomen of iets dergelijks. Mensen moeten overigens wel wachten. We proberen daarbij vrouwen en kinderen voorrang te geven. Maar wat de heer Dittrich zei, namelijk dat men eerst bij de marechaussee zou worden opgehouden, alvorens de 24-uursprocedure zou gaan lopen, zou onjuist zijn. Ik zal dat onmiddellijk laten nagaan, want dat kan absoluut niet de bedoeling zijn. Voor het overige is het goed dat ik na afloop van het overleg de Kamer op de hoogte houd van eventuele nader gemaakte afspraken.

Mevrouw **Sipkes** (GroenLinks): Voorzitter! De spanningen die er zijn, zijn kennelijk al bekend sinds

afgelopen juni. Zijn die spanningen niet meer dan alleen het feit dat de zwaarwegende adviezen van de advocatuur minder dan in de andere twee aanmeldcentra gehoord worden, met andere woorden: zijn er nog andere spanningen? De staatssecretaris toonde zich verbaasd over datgene wat collega Dittrich net zei over het beleid van de Koninklijke marechaussee, namelijk het langer laten wachten van asielzoekers in de wachtruimtes op Schiphol, wat mij op mijn beurt weer verbaast. Is zij bereid dit, voorafgaande aan het overleg met de IND en de advocatuur, grondig uit te laten zoeken of daar de marechaussee desnoods bij te betrekken? Is de "bij voorkeur" snellere behandeling voor zwangere vrouwen en kinderen overigens geen regel?

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Ik heb melding gemaakt van verschil van inzicht, zo u wilt spanningen, omtrent het wel of niet overnemen van zwaarwegende adviezen. Wij zullen daar verder over praten. Ik begrijp uit de brief van jongstleden vrijdag en uit een artikel van de Orde van advocaten, dat er wat de orde betreft verschil van inzicht is over artikel 15c, lid 1, dus over de vraag of de kennelijke ongegrondheid onder de AC-procedure valt. Volgens al onze instructies op dat punt en de brieven aan de Kamer valt dat artikel wel degelijk onder de AC-procedure, maar wij moeten daar nog verder over praten. Verder denk ik overigens dat met een verbetering in de communicatie wellicht een en ander verder kan worden opgelost. Daarom wil ik daar zelf op toezien.

Ik zal mij informeren omtrent de rol van de marechaussee in dit geheel en hen zo nodig bij het overleg betrekken.

Vrouwen en kinderen – ze zijn niet altijd allemaal zwanger – horen inderdaad voor te gaan.

De heer **Van Oven** (PvdA): Voorzitter! De fractie van de PvdA vindt de samenwerking met de advocatuur ook van het allergrootste belang. Het slagen van de procedure bij de aanmeldcentra is daar vrijwel van afhankelijk. Kan de staatssecretaris het verschil in benadering verklaren van het aanmeldcentrum Schiphol

Van Oven

enerzijds en de aanmeldcentra in Rijsbergen en Zevenaar anderzijds wat betreft de conclusies die nu door de advocatuur worden getrokken?

Staatssecretaris **Schmitz**: Voorzitter! Het verschil in benadering zit in het overleg over het al dan niet overnemen van het zwaarwegend advies. Die percentages lopen inderdaad duidelijk uiteen. In Zevenaar wordt het zwaarwegend advies het vaakst overgenomen. Daar loopt het overleg klaarblijkelijk beter. Rijsbergen volgt daar onmiddellijk op. Overigens is de uitkomst van wat uiteindelijk onder kennelijk ongegrond of niet-ontvankelijkafwijzing valt, praktisch hetzelfde. Dat varieert van 12,6% in Zevenaar tot 14,5% in Rijsbergen en 14,7% in Schiphol. De uiteindelijke uitkomst verschilt dus niet veel, maar er is wel veel verschil in het al dan niet overnemen van het zwaarwegend advies. Mijns inziens moet het overleg zich juist daarop toespitsen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over vier moties**, ingediend bij het debat over de **voorzittersvacature**, te weten:

- de motie-Marijnissen over de benoeming van een voorzitter met een ruime parlementaire ervaring (25103, nr. 1);
- de motie-Marijnissen over de benoeming van een vrouw tot voorzitter (25103, nr. 2);
- de motie-Marijnissen over een andere procedure voor de verkiezing van de voorzitter (25103, nr. 3);
- de motie-Sipkes over de benoeming van een vrouw tot voorzitter in de volgende periode (25103, nr. 4).

(Zie vergadering van 14 november 1996.)

In stemming komt de motie-Marijnissen (25103, nr. 1).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de Unie 55+, het AOV en de groep-Nijpels voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Marijnissen (25103, nr. 2).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de groep-Nijpels, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Marijnissen (25103, nr. 3).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA en de CD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Sipkes (25103, nr. 4).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, het CDA en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 1997 (25000-V)**.

(Zie vergadering van 14 november 1996.)

De **voorzitter**: Mevrouw Van der Stoel heeft mij meegedeeld dat zij haar amendement (stuk nr. 40) intrekt.

De artikelen 1 t/m 3, de begrotingsstaat, onderdeel uitgaven en verplichtingen, de begrotingsstaat, onderdeel ontvangsten, en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 1995 (slotwet) (24849)**.

(Zie vergadering van 14 november 1996.)

De artikelen 1 t/m 3, de begrotingsstaat, onderdeel uitgaven en verplichtingen, de begrotingsstaat, onderdeel ontvangsten, en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

Het wetsvoorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

De **voorzitter**: Ik stel de Kamer voor, de financiële verantwoording over het jaar 1995 van het ministerie van Buitenlandse Zaken (24844, nr. 7) voor kennisgeving aan te nemen en, voorzover het deze Kamer betreft, de minister van Buitenlandse Zaken decharge te verlenen van het door hem gevoerde financiële beheer.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen over zestien moties**, ingediend bij de behandeling van de **begroting Buitenlandse Zaken**, te weten:

- de motie-Bukman over ORET- en Miliev-projecten (25000-V, nr. 26);
- de motie-Bukman over DGIS-steun (25000-V, nr. 27);
- de motie-Van Traa c.s. over versterking van het internationale cultuurbeleid (25000-V, nr. 28);
- de motie-Van Traa over verbetering van de mensenrechtensituatie en de democratisering in China en Indonesië (25000-V, nr. 29);
- de motie-Van Traa over een nieuw mandaat voor IFOR (25000-V, nr. 30);
- de motie-Verspaget over wapenexport naar landen buiten het NAVO-gebied (25000-V, nr. 31);
- de motie-Sipkes c.s. over het milieu- en natuurbeleid binnen het Midden- en Oost-Europaprogramma (25000-V, nr. 32);
- de motie-Van der Stoel/Verspaget over het nadeel van het gebrek aan vrijhandel in de wereld voor ontwikkelingslanden (25000-V, nr. 33);